

Sygn. akt V U 852/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2015 r. w Kaliszu

odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 17 czerwca 2015 r. Nr (...)

w sprawie J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 17 czerwca 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. B. emeryturę poczynając od dnia 1 maja 2015 r.,

2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz J. B. kwotę 120,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W dniu 14.05.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. B..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 17.06.2015 r. w sprawie I/25/026032606 odmówił J. B. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 09.07.2015 r. wniósł odwołanie J. B., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 13.07.1978 r. do 31.07.1992 r. na stanowisku zbrojarza i betoniarza w Zakładzie (...) w K.i w okresie od 09.05.1995 r. do 28.02.1997 r. na stanowisku zbrojarza i betoniarza w Zakładzie (...)w K., na których to stanowiskach wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonych decyzjach, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania J. B..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat, 11 miesięcy i 25 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 13.07.1978 r. do 31.07.1992 r. na stanowisku zbrojarza i betoniarza w Zakładzie (...) w K.i okresie pracy od 09.05.1995 r. do 28.02.1997 r. na stanowisku zbrojarza i betoniarza w Zakładzie (...)w K..

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 13.07.1978 r. do 31.07.1992 r. na stanowisku zbrojarza i betoniarza w Zakładzie (...) w K.i okresie od 09.05.1995 r. do 28.02.1997 r. na stanowisku zbrojarza i betoniarza w Zakładzie (...)w K..

W okresie od 07.11.1972 r. do 30.06.1978 r. odwołujący zatrudniony był w (...) K.. Ze świadectwa pracy z dnia 01.07.1978 r. wynika, iż pracował jako tokarz. W okresie tego zatrudnienia odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Odwołujący w okresie od 13.07.1978 r. do 31.07.1992 r. zatrudniony był w Zakładzie (...) w K.. Zakład ten nazywany był „Fabryką (...). Zajmował się wytwarzanie tzw. wielkiej płyty na potrzeby budownictwa. Ze świadectwa pracy z dnia 31.07.1992 r. wynika, iż odwołujący pracował jako zbrojarz, operator betonowni. Stanowisko odwołującego jako betoniarz określono w kwestionariuszu osobowym z dnia 02.09.1992 r. Stanowisko odwołującego określono jako betoniarz w angażach z dnia 22.08.1990 r., z dnia 23.01.1992 r., jako operator betoniarni w angażach z dnia 30.09.1988 r., z dnia 31.01.1990 r., z dnia 18.04.1990 r., z dnia 05.06.1990 r., z dnia 15.07.1991, w karcie ewidencji obecności z roku 1990 i 1991, w karcie obiegowej zmiany z dnia 31.07.1992 r., w karcie ewidencyjnej od dnia 13.07.1978 r. W podaniu o pracę z dnia 29.06.1978 r. stanowisko odwołującego określono jako ślusarz. W adnotacji na podaniu podano – zatrudnienie jako zbrojarz na ślusarni. W skierowaniu do pracy z dnia 06.07.1978 r. wskazano stanowisko ślusarz. Podobnie w karcie obiegowej zmiany z dnia 12.07.1978 r. W umowie o pracę z dnia 12.07.1978 r. określono stanowisko odwołującego jako zbrojarz. W karcie ewidencji zatrudnienia określono stanowisko odwołującego od 13.07.1978 r. jako zbrojarz, betoniarz, od 01.08.1980 r. jako operator. W angażu z dnia 03.04.1979 r. określono stanowisko odwołującego jako betoniarz, w angażu z dnia 01.08.1980 r. – operator w betoniarni, w angażu z dnia 28.10.1980 r. – mechanik operator, w angażu z dnia 12.01.1982 r. – operator, w angażu z dnia 19.10.1982 r. – operator, w angażu z dnia 10.02.1983 r. – mechanik operator, w angażu z dnia 04.08.1983 r. – operator betonowni, w angażu z dnia 15.03.1985 r. – operator betonowni, w angażu od dnia 01.07.1986 r. – betoniarz – zmiana stanowiska z operatora betonowni na betoniarz, w angażu z dnia 10.07.1986 r. – betoniarz, w ewidencji zatrudnienia od 13.07.1978 r. – zbrojarz, potem betoniarz, od 01.07.1988 r. – operator betonowni, w angażu z dnia 17.01.1987 r. – betoniarz,, podobnie w angażu z dnia 10.10.1987 r. W angażu od dnia 01.07.1988 r. odwołującego przeniesiono na operatora betonowni. Tak określono jego stanowisko w angażu z dnia 30.03.1989 r., z dnia 16.06.1989 r. W angażu z dnia 16.08.1989 r. stanowisko odwołującego określono jako betoniarz- operator, a w angażu z dnia 14.09.1989 r. – betoniarz. W wypowiedzeniu z dnia 26.06.1992 r. stanowisko odwołującego określono jako operator betonowni. Będąc zatrudniony w „Fabryce (...), odwołujący wykonywał prace przy produkcji wielkiej płyty dla potrzeb budownictwa wielkopłytkowego. Pracował przy pracach zbrojarskich oraz przy pracach betoniarskich. Ponieważ zakład wykonywał produkcję elementów betonowych na dużą skalę, produkcja betonu odbywała się przy użyciu urządzeń w postaci betonowni. Zasypanie cementu było zmechanizowane, wyprodukowany beton przekazywany był na wózki i przewożony w miejsca gdzie były uzbrojone formy do których wlewano beton. Praca odbywała się w pyli cementowej, hałasie.

W okresie od 25.08.1992 r. do 10.04.1995 r. odwołujący zatrudniony był w (...) i PP Montex w K.. Zakład ten przejął „ Fabrykę (...). Odwołujący wykonywał w tym samym miejscu tę samą pracę – przy zbrojeniu i betonowaniu wielkiej płyty. Obsługiwał także suwnicę, gdyż miał do tego uprawnienia. Ze świadectwa pracy z dnia 10.04.1995 r. wynika, iż pracował jako operator suwnicy.

W okresie od 09.05.1995 r. do 28.02.1997 r. odwołujący zatrudniony był w Zakładzie (...) w K.. Zakład ten zajmował się wykonywaniem oczyszczalni. Ze świadectwa pracy z dnia 28.02.1997 r. wynika, iż odwołujący pracował jako betoniarz. Podobnie z wniosków urlopowych z lat 1996-1997, angaży z dnia 01.07.1995 r., 01.04.1996 r., 03.07.1996 r., 02.01.1997 r., podania o pracę z dnia 14.04.1995 r., zaświadczenia z dnia 30.04.1996 r., umowy o pracę z dnia 08.05.1995 r. i z dnia 31.12.1995 r. Odwołujący wykonywał w tym zakładzie prace przy zbrojeniu elementów do wykonywania zbiorników oczyszczalni i ich betonowaniu.

W okresie od 03.03.1997 r. do 31.12.1998 r. i nadal odwołujący pracował w Firmie Budowlanej (...)w K.. Firma ta to była kolejna firma, która przejęła majątek po Zakładzie (...) czyli po Fabryce (...). Z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 15.11.2001 r. wynika iż od dnia 03.03.1997 r. odwołujący pracował jako operator betonowni. Podobnie ze świadectwa pracy z dnia 31.12.2005 r. za okres od 03.03.1997 r. do 31.12.2005 r. Z umowy o pracę z dnia 01.03.1997 r. na okres do dnia 31.05.1997 r. wynika stanowisko operator suwnicy - betoniarz, podobnie z umowy o pracę z dnia 31.05.1997 r. Odwołujący wykonywał w tym zakładzie prace zbrojarskie i betoniarskie przy wytwarzaniu elementów do budownictwa.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków J. K., Z. P., H. P., akta osobowe odwołującego)

Jako praca w szczególnych warunkach wymienione zostały w wykazie A Dział V poz. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, prace zbrojarskie i betoniarskie.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stalunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął 60 lat w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawcy odwołującego obecnie nie istnieją co do Zakładu Produkcji (...). Odwołującemu nie wystawiono świadectw pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie wystawiono świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach – prace zbrojarskie i betoniarskie od 13.07.1978 r. do 31.07.1992 r. w Zakładzie (...) w K.i w okresie od 09.05.1995 r. do 28.02.1997 r. w Zakładzie (...)w K., a także w okresie od 25.08.1992 r. do 10.04.1995 r. w firmie (...)w K..

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie zaskarżonej decyzji i przyznaniu odwołującemu emerytury od dnia 01.05.2015 r. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.